

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 525

16) Til *udenrigsministeren* af:

Margrete Auken (SF):

»Hvordan vil den danske regering forholde sig i anledning af den krænkelse af menneskerettighederne og selvbestemmelsesretten, som USA begår mod mohawkfolket og De seks Irokesernationers Forbund på deres territorium i staten New York i nærheden af Lake Placid?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til dokument 1-634/79 fra De europæiske Fællesskaber.

Da Danmarks udenrigspolitik formodentlig stadig skal føres fra det danske folketing, ønsker spørgeren sagen behandlet her.

Margrete Auken (SF):

I 1784 blev den første traktat, den, der hedder Fort Stanwix-traktaten, underskrevet af irokeserforbundet og USA. Heri anerkendtes mohawkfolket som en nation – man brugte udtrykket nation – og det var et folk, der beboede landet Akwesasne. I 1794 blev denne traktat bekræftet i Canandaiguatraktaten, og man kan altså her se, at man har anerkendt Akwesasne på lige fod med f. eks. Monte Carlo i Frankrig eller tilsvarende steder. Akwesasne omfatter 15.000 ha og bebos af 6.000 mennesker og går i øvrigt delvis ind over grænsen til Canada, hvorfor mohawkfolket ikke skal have pas for at passere grænsen på dette sted.

I maj i år begyndte staten New York uden videre at fælde træer ved St. Lawrence-floden. Indianerne satte sig af forståelige grunde til modværge, da de pludselig så dette overgreb på deres territorium, og det har siden ført til 2 drab. Man kan bemærke sig, at den ene indianer er dræbt af det halvracistiske hvide vagtværn og den anden af det canadiske politi, som altså skyder på dem. Det har ført til mindst 7 arrestationer og en langvarig belejring, som muligvis stadig væk finder sted, af den største landsby i territoriet, nemlig Racquette Point.

Spørgsmålet er nu, om et lille folk ikke har krav på at få deres rettigheder respekteret. Man får tit fornemmelsen af, at indianer-

nes menneskeværd er af en lavere slags end andre menneskers, i betragtning af, hvordan alle med god grund kan hidse sig op over overgreb på f. eks. Afghanistan. Hvorfor er denne ophidselse ikke til stede, når det gælder indianere? Her vil jeg godt lige sige, at det afgørende ikke er, om belejringen af Racquette Point er ophørt. Det var den ikke for godt en måned siden, men det har ikke været muligt for mig at få bekræftet, om den stadig væk finder sted. Nej, det afgørende er, om staten New York har opgivet sine krænkelse af dette folks selvbestemmelsesret eller ej. Jeg mener, at vi har et ansvar, da indianerne er et svagt folk, der krænktes af en stat, som vi har de tætteste forbindelser med.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Det fremgår, at spørgeren, fru Margrete Auken, i sin egen begrundelse siger, at sagen er taget op i Europa-Parlamentet. Jeg vil gerne bekræfte, at dette er tilfældet. Den 10. januar 1980 foreslog det italienske medlem af Europa-Parlamentet Mario Capanna bl. a., at Europa-Parlamentet skulle opfordre de 9 landes udenrigsministre til at rette de fornødne henvendelser til USAs regering om denne sag. Mario Capannas forslag blev henvist til Parlamentets politiske udvalg, og de behandler i øjeblikket denne sag.

Dels af denne grund synes der ikke at være anledning til, at vi skal beskæftige os yderligere med sagen lige her og nu, dels af den grund, at det er en kendsgerning, at en af folkerettens grundsætninger er, at påståede krænkelse af menneskerettigheder i første række må søges afhjulpet gennem det pågældende lands egne retsmidler, og at det må være forudsætningen, før de kan behandles internationalt.

Allerede fordi de amerikanske klagemuligheder efter det, jeg i hvert fald er blevet bekendt med igennem udenrigsministeriet, ikke er blevet udnyttet overhovedet i denne sag, vil regeringen ikke kunne foretage sig videre. De begivenheder, der ligger til grund for de foreliggende klager, har fundet sted så sent som i sommeren 1979.

Ninna Pedersen (FP):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om han vil bekræfte, at vi ikke herhjemme skal blande os i andre nationers opfattelse af